

Výroční zpráva
Archivu Masarykovy univerzity v Brně
za rok 2006

Sídlo archivu: 611 80 Brno, Veverí 70, telefony 54949 6600 (ředitel), 54949 6171, 54949 5469, 54949 4768, 54949 3042, 54949 1183, e-mail: archiv@rect.muni.cz, pobočka Brno, Komenského nám. 2, telefon 54949 1397

Zřizovatel archivu: Masarykova univerzita.

Archiv MU je celouniverzitním pracovištěm podřízeným přímo rektorovi podle § 22, odst. 1, písm. c) zákona č. 111/1998 o vysokých školách a podle Statutu Masarykovy univerzity (část 6, čl. 4, odst. c) ze dne 9. 5. 2006.

Archiv byl akreditován na základě § 80, odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

I. Personální podmínky archivu

Ředitel archivu: PhDr. Jiří Pulec

Archiv Masarykovy univerzity zaměstnává 5 odborných pracovníků, z toho tři síly vysokoškolské a dvě středoškolské. Personální stav je v současné době vyhovující (Příloha č. 1). Celkem bylo v archivu v roce 2005 odpracováno 1130 pracovních dnů.

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Sběrným okruhem archivu jsou fondy vzešlé z činnosti Masarykovy univerzity a jejích součástí, jichž bylo koncem roku 2006 v archivu uloženo celkem 28 o celkové metráži 1300 bm, což činí takřka 83 % všech archiválií univerzitního archivu. 13 těchto fondů je neuzavřených a průběžně doplňovaných ve skartačním řízení. Druhou velkou skupinou jsou osobní fondy vědeckých a učitelských osobností, jejichž činnost byla spjata s Masarykovou univerzitou. Těch je v archivu dnes uloženo 112 o celkovém rozsahu 172,16 bm. Zbývající archivní soubory tvoří archivní sbírky, fondy vědeckých, stavovských a studentských spolků a společností a odborových a politických organizací. Celkový počet archivních souborů je 195, metráž 1570,01 bm. Přístupných je 148 fondů (75,89 %), částečně přístupných je 18 fondů (9,23 %) a nepřístupných 29 fondů (14,87 %).

(Příloha č. 2 a 3).

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

V současné době nemá Archiv MU prakticky žádnou prostorovou rezervu. V příštím roce by měl být zahájen jeho přesun do budovy Krajského úřadu na Žerotínovo náměstí do prostor, které uvolní Moravský zemský archiv. Celková kapacita takto získaných depozitních prostor by měla být zhruba 5 500 bm, což by mělo zajistit rozvoj archivu do doby, než bude moci univerzita přistoupit k výstavbě archivu. Z těchto důvodů bylo přejímání dokumentace do archivu ve skartačním řízení omezeno na nejmenší možnou míru. Přejímány tak byly pouze písemnosti z rektorátu a dvou fakult. Skutečnost, že dosud nebyl zahájen výběr archiválií ze čtyř fakult, které vznikly po roce 1990, se však stává závažným problémem. Situaci bude nutno urychleně řešit po přesunu archivu do nových prostor. Mimo skartační řízení byly do archivu převzaty některé zcela nové osobní fondy a cenné doplňky k fondům v archivu již uloženým. Nejvýznamnějším osobním fondem, který byl v roce 2006 převzat do archivu, je rozsáhlý osobní fond amerického lingvisty českého původu Lubomíra Doležela, bývalého pracovníka MU a jejího čestného doktora. Poměrně menší rozsah pořádacích a zpřístupňovacích prací v archivu v roce 2006 (Přílohy č. 4-6) byl ovlivněn skutečností, že archiv jako jediné historiografické pracoviště pro dějiny MU a zároveň jako metodické pracoviště pro oblast spisové služby, musel plnit pro svého zřizovatele některé nárazové a mimořádné úkoly. V souvislosti s přípravou nových webových stránek univerzity archiv zpracovával stránky věnované historii univerzity a fakult (ředitel archivu je odborným garantem těchto stránek) a podílel se (texty i obrazovými přílohami) i na přípravě dalších stránek. V roce 2006 byl na MU za účasti archivu zpracováván projekt elektronické spisové služby na MU (ředitel archivu byl členem hlavního řešitelského týmu). S postupným zaváděním výpočetní techniky do rutinního provozu se počítá v tomto roce. Pokračovalo zpracovávání centrální elektronické evidence studijních spisů, které umožňuje jejich efektivní vyhledávání. Ve spolupráci s Ústavem výpočetní techniky MU byla zahájena digitalizace sbírky videozáznamů Archivu MU (komponované pořady o MU a dalších vysokých školách, události na MU atd.). K digitalizaci bylo nutné přikročit z toho důvodu, že stávající magnetické nosiče (U-matic, VHS, S-VHS) jsou na hranici životnosti. Digitalizace zahrnuje úpravu videa (filtrace a odstraňování nedostatků, jako je dynamický šum a drop out – drobné výpadky obrazu, oprava jasu a kontrastu), výrobu kopií pro archivaci – na diskových polích a digitálních páskách, výrobu kopií DVD pro badatelské účely, elektronickou katalogizaci a zpřístupnění metadat včetně videoukázky, která bude sloužit případným zájemcům o vypůjčení DVD z archivu MU jako náhled.

Archiv je centrálním pracovištěm univerzity pro vystavování druhopisů vysvědčení, absolventských diplomů, výpisů zkoušek i studijních programů, potvrzení o studiu (mj. i pro důchodové zabezpečení). Těchto potvrzení a druhopisů archiv v roce 2006 vystavil zhruba 140. Vedle toho bylo v archivu zpracováno několik desítek odborných rešerší, jak pro externí žadatele, tak i pro zřizovatele. Pro Filozofickou fakultu archiv prováděl (jak ve vlastních fondech, tak i v MZA) rozsáhlý výzkum stavební dokumentace budov FF, jež má sloužit jako podklad pro adaptační práce. Badatelnu archivu navštívilo v roce 2006 celkem 102 badatelů (z toho 6 cizinců), z nichž zhruba dvěma třetinám byly předkládány archiválie pro historická bádání, ostatní studovali v archivu poklady pro účely správní (Příloha č. 8).

IV. Stav archiválií

Fyzický stav archiválií uložených v archivu je dobrý, výjimku tvoří pouze mechanické poškození vazeb studijní evidence z meziválečného období (matriky Lékařské fakulty, rigorózní protokoly Právnické fakulty, nacionály Přírodovědecké fakulty). Depozitáře jsou klimatizované a nedochází v nich proto k větším výkyvům v teplotě ani ve vlhkosti. Jinou otázkou ovšem je, že nedopovídají požadavkům kladeným na ukládání archivního materiálu archivním zákonem, neboť částí z nich prochází vodoinstalace. Nebezpečí případné havárie se pracovníci archivu snaží minimalizovat průběžnou kontrolou depozitářů. Situaci s definitivní platností vyřeší přemístění archivu do nového objektu v příštím roce (Příloha č. 9-11).

V. Konzervace a restaurování archiválií

Archiv nemá vlastní restaurátorskou dílnu, konzervace ani restaurování archiválií zakázkovým způsobem nebylo prováděno.

VI. Knihovna

Archiv má vlastní knihovnu, jejíž součástí jsou i povinné výtisky publikací vydávaných Masarykovou univerzitou. Knihovní fond je nezpracovaný, pouze hrubě roztříděný. Místo knihovníka není obsazeno.

Zpracoval: PhDr. Jiří Pulec

V Brně dne 22. 2. 2007

PhDr. Jiří P u l e c

ředitel Archivu

Masarykovy univerzity

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

Tab. č. 1

Druh pracovní činnosti	Systematizovaný stav	Skutečný stav
1. Řízení (ředitel, vedoucí oddělení, auditor)	1	1
2. Ekonomika, administrativa (ekonomové, účetní, hospodářky, sekretářky, písařky, podatelny apod.)		
3. Správa budov, autoprovoz (správci budov, topiči, údržbáři, uklízečky, ostraha, řidiči)		
4. Informatika		
5. Konzervace a restaurování, preventivní péče o archiválie		
6. Reprografie		
7. Badatelské služby		
8. Vydavatelská a propagační činnost (redaktoři, grafici, tiskaři)		
9. Předarchivní péče, kontrolní činnost		
10. Archivní evidence a metodika		
11. Péče o archiválie, zpracování archiválií, správa archivních souborů	4	4
12. Zahraniční styky		

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD

Archiv		Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů						Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
		Vykazované***			Celkem					
		počet	metráž [bm]	metráž [%]	počet	metráž [bm]	metráž [%]		počet	počet
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****		9	10
620000030 - Archiv Masarykovy univerzity v Brně	N:	30	98,71	6,29	30	98,71	6,29	nepoškozeno:	180	176
	Z:	154	1471,30	93,71	154	1471,30	93,71	poškozeno:	5	
	I:	34	124,21	7,91	34	124,21	7,91	nezjištěno:	10	
	Σ:	195	1570,01		195	1570,01				
Dílčí souhrn oblasti 0:	N:	30	98,71	6,29	30	98,71	6,29	nepoškozeno:	180	176
	Z:	154	1471,30	93,71	154	1471,30	93,71	poškozeno:	5	
	I:	34	124,21	7,91	34	124,21	7,91	nezjištěno:	10	
	Σ:	195	1570,01		195	1570,01				
Souhrn	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****		9	10
	N:	30	98,71	6,29	30	98,71	6,29	nepoškozeno:	180	176
	Z:	154	1471,30	93,71	154	1471,30	93,71	poškozeno:	5	
	I:	34	124,21	7,91	34	124,21	7,91	nezjištěno:	10	
	Σ:	195	1570,01		195	1570,01				

Legenda:

- * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
- Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
- I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
- Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (≠N:+Z:)
- ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
- Z: [bm] ... zpracovaná metráž
- I: [bm] ... inventarizovaná metráž
- Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (=N:+Z:)

*** Vykazované ... archivní soubory se evidenčním statutem 1, 2 nebo 3

**** [%] ... vzhledem k celkové metráži

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

II. Celkové množství archiválií v základní evidenci Národního archivního dědictví

Tab. č. 2: Archivních soubory podle evidenčních statusů, kopie archiválií

Archiv		Archivní soubory								Kopie archiválií
		Evidenční status: 1		Evidenční status: 2		Evidenční status: 3		Evidenční status: 4+5		
		počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11
620000030 - Archiv Masarykovy univerzity v Brně	N:	30	98,71	0	0	0	0	0	0	Bezpečnostní:
	Z:	154	1471,30	0	0	0	0	0	0	0
	I:	34	124,21	0	0	0	0	0	0	Studijní:
	Σ:	195	1570,01	0	0	0	0	0	0	0
Dílčí souhrn oblasti 0:	N:	30	98,71	0	0	0	0	0	0	Bezpečnostní:
	Z:	154	1471,30	0	0	0	0	0	0	0
	I:	34	124,21	0	0	0	0	0	0	Studijní:
	Σ:	195	1570,01	0	0	0	0	0	0	0
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11
	N:	30	98,71	0	0	0	0	0	0	Bezpečnostní:
	Z:	154	1471,30	0	0	0	0	0	0	0
	I:	34	124,21	0	0	0	0	0	0	Studijní:
	Σ:	195	1570,01	0	0	0	0	0	0	0

Legenda:

* N: [počet]	... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
Z: [počet]	... archivní soubory s 95% zpracované metráže
I: [počet]	... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
Σ: [počet]	... celkový počet archivních souborů (≠N:+Z:)
** N: [bm]	... nezpracovaná metráž
Z: [bm]	... zpracovaná metráž
I: [bm]	... inventarizovaná metráž
Σ: [bm]	... celková metráž archivních souborů (=N:+Z:)

Číselník evidenčních statusů:

- 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
- 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy mimo instituci
- 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy
- 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
- 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Tab. č. 1
Protokoly o výběru archiválií

a) ve skartačním řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
Rektorát MU	4	31,25	29	93	
Právnická fakulta	1	28,5	27,5	96	
Pedagogická fakulta	1	14,4	12,4	91	
Fakulta sociálních studií	1	4	4	100	

Příloha č. 5

b) mimo skartačního řízení

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
Dušan Jeřábek (původce)	1	1,44	0	0	
Lubomír Doležel (původce)	1	2,04	0	0	
Jiří Levý (původce)	1	0,36	0	0	
Věra Vařejková (původce)	1	1,08	0	0	
Josef Tvrdý (původce)	1	0,02	0	0	

Komentář: Nákupy archiválií a prostředky pro tento účel.

Tab. č. 3
Zpracování archiválií

Název archivního souboru	Zpracováno bm za rok	Inventarizováno bm za rok		Zkatalog. evidenčních jednotek	Počet katalog. záznamů	Zrejstřikováno evidenčních jednotek
		definitivně	průběžně			
Rektorát MU	2,64					
Lékařská fakulta	5,52					
Pedagogická fakulta	2,10					
Přírodovědecká fakulta	14,40					
Jiří Levý	0,36					
Jaroslav Bauer	4,72	4,72				
Sbírka fotografií I	0,16	0,16				
Sbírka fotografií II	0,16	0,16				
Sbírka fotografií III	0,76	0,76				
Celkem	30,82	5,8				

Tab. č. 2

**Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm. i)
a podle § 79 odst. 2 písm. f)**

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
Archiv Masarykovy univerzity	7	4

Tab. č. 4
Využívání archiválií

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle § 38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
102	6	326	0	34	0	187	31

Komentář: Společné a další odborné aktivity archivu: výstavy, účast na konferencích, přednášky, pedagogická činnost pracovníků archivů, zahraniční styky.

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

Tab. č. 1
Prověrky fyzického stavu

Počet prověrek fyzického stavu	Z toho archivních kulturních památek	Z toho národních kulturních památek	Počet případů zjištěného poškození

Komentář: celková charakteristika fyzického stavu archiválií, charakter poškození, mimořádné události ovlivňující fyzický stav.

Tab. č. 2
**Extrémní naměřené hodnoty teploty a relativní vlhkosti
podle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., odst. II.**

Místo měření	Datum měření	Teplota v °C	Relativní vlhkost v %

Tab. č. 3
Množství zhotovených kopií za rok 2006

Název archivního souboru	Počet políček bezpečnostního mikrofilmu	Počet kusů bezpečnostních negativů	Počet políček studijních kopií	Počet digitálních kopií
Sbírka C V (videozáznamy univ. událostí)				47
Celkem				

V. KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

Tab. č. 1

[illegible]

Tab. č. 2
Konzervování a restaurování zakázkovým způsobem

Název firmy	Počet zakázek	Náklady v Kč
Celkem		

Komentář: materiálně technické vybavení a zabezpečení, specifické problémy konzervace a restaurování archiválií.